

Ve své diplomové práci předkládám podklady pro realizaci Střediska experimentální archeologie v Úněticích u Prahy. Experimenty, (re)konstrukce a expozice ve středisku budou zaměřeny na zkoumání zemědělských osad únětické kultury, v širším smyslu starší doby bronzové. Tématicky budou další náplní střediska únětická kultura obecně, experiment v archeologii, prezentace výsledků výzkumu pravěkých kultur v okolí střediska a osoba Čeňka Rýznera, obrozence a archeologa, objevitele únětické kultury.

Hlavním výzkumným záměrem střediska bude experimentální zkoumání života zemědělské osady únětické kultury. Smyslem projektu je na jedné straně zájem vědecký – vytvořit prostor pro konání archeologických experimentů a na straně druhé snaha prezentovat veřejnosti zajímavou cestou výsledky archeologického bádání. Nezanedbatelnou roli může středisko experimentální archeologie sehrát také v turistickému rozvoji obce.

Jako teorii jsem zvolila směr, který se nazývá postprocesualismus.

V současné archeologii dnes vedle sebe existují v zásadě tři teoretické pohledy: tradiční pohled, procesualismus a postprocesualismus (Soukup 2004, 513). Z postprocesualistického pojetí vycházím proto, že se domnívám, že jako metodologický základ experimentální archeologii nejlépe vyhovuje. Teoretiky postprocesualismu spojuje předpoklad, že znakovou funkci hmotné kultury nelze redukovat na statický obraz určité struktury institucí nebo myšlení, ale že představuje prostředek jejich upevnění, obhajoby nebo změny. Je dynamickou součástí procesu, ve kterém je konstituována sociální skutečnost. Symbolický a komunikační obsah artefaktu přitom nepředstavuje jeho pevně fixovanou vlastnost, ale hodnotu, která se mění podle kontextu použití - použitého interpretačního kódu (Kuna 1993, 7-10). Mezi teoretické a metodologické zdroje postprocesuální archeologie patří strukturalismus.

Postprocesualisté chápou hmotnou kulturu jako osobitý druh „textu“, smysluplný systém znaků, který může být „čten“ a interpretován (Soukup 2004, 512). Z tohoto stanoviska lze dovodit, že materiální kultura, je-li oddělená od svého původce, může nabývat nové významy. V tradiční muzejní expozici jsou archeologické či etnografické artefakty vytrhovány ze svého původního kontextu a reinterpretovány v jiném sociálním a kulturním kontextu (Hodder 2000, 709).